

Paper / Subject Code: 97224 / Economics : Environmental Economics I (R 2021)

[Time: 3 Hours]

[Total Marks: 100]

Please check whether you have got the right question paper

- N.B:
1. All question are compulsory
 2. All questions have internal choice
 3. Figures to the right indicate full marks

1. Attempt **any two** of the following: -

20

- a) Discuss the linkages between environment and the economy
- b) Explain the Coase theorem with an example
- c) Brief discuss on the declaration and agenda-21 of the Rio-Conference

2. Attempt **any two** of the following: -

20

- a) Explain the various criteria of evaluating environmental policy
- b) Explain the Pigouvian tax system of environment
- c) Suggest effective policy measures for implementation of environmental policy

3. Attempt **any two** of the following: -

20

- a) Explain the types of economic value of environment
- b) Elaborate the market-based method of environmental valuation
- c) Explain the merit and demerit of Travel cost method

4. Attempt **any two** of the following: -

20

- a) State the various impact of trade on environment
- b) Explain the causes of energy crises in India
- c) Discuss the factors responsible for global warming

5. Write the short notes any two **OR** Attempt Multiple choice questions

20

- a) Scope of environmental economics
- b) Merit and demerit of tradable permit
- c) Contingent valuation method
- d) International environmental agreements

OR

Choose the right answer from the given options and rewrite the statement

- 1) The study of environmental economics was started from the decade
 - A) 1950
 - B) 1960
 - C) 1990
 - D) 2000
- 2) Which of the following is **NOT** the nature of environmental economics
 - A) Multi-Sciences
 - B) Microscopic
 - C) Dynamic
 - D) Narrow
- 3) Market failure existed when market could
 - A) Not the stock of resources
 - B) Not fixed the price of resources
 - C) Not efficiently distribute scarce resources
 - D) Not allowed the entry
- 4) The nature of environmental problems are
 - A) Local
 - B) National
 - C) Global
 - D) All of the above
- 5) Environmental Kuznets curve support to
 - A) Low economic growth
 - B) high economic growth
 - C) Constant economic growth
 - D) None of these
- 6) The standard of environmental policy has useful for
 - A) Implementation of policy measures
 - B) Strictly follows the rules
 - C) Fixation of responsibilities
 - D) All of the above
- 7) The imposition of Pigouvian environmental tax will increase in
 - A) Marginal social benefits
 - B) Marginal private cost
 - C) Marginal social cost
 - D) Marginal Private benefit
- 8) Tradable environmental permits have fixed by
 - A) Government
 - B) Market
 - C) Producer
 - D) Customer
- 9) On stage the environmental policies has implemented
 - A) Local
 - B) National
 - C) Global
 - D) All of the above
- 10) of the following is **NOT** the feature of good environmental policy
 - A) Transparency
 - B) Economic capabilities
 - C) Inclusiveness
 - D) Inelasticity

(मराठी रुपांतर)

[वेळ : ३ तास]

[एकूण गुण: १००]

सुचना : १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे

२. सर्व प्रश्नांना अंतर्गत पर्याय आहेत

३. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवतात

४. मुळ इंग्रजी प्रमाण मानावे

१. खालील पैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा:-

२०

- अ) पर्यावरण आणि अर्थव्यवस्था यांच्यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा
- ब) कोस यांचे प्रमेय उदाहरणासह स्पष्ट करा
- क) रिओ परीषेदेचे घोषणापत्र व विषयपत्रिका (अजेंडा) यावर थोडक्यात चर्चा करा

२. खालील पैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा :-

२०

- अ) पर्यावरणीय धोरणांच्या मूल्यांकनाचे विविध निकष स्पष्ट करा
- ब) पिंगु यांची कर पद्धती थोडक्यात स्पष्ट करा
- क) पर्यावरणीय धोरणांच्या प्रभावी अम्मलबजावणी संदर्भात उपाययोजना सुचवा

३. खालील पैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा:-

२०

- अ) पर्यावरणाच्या आर्थिक मूल्यांचे प्रकार स्पष्ट करा
- ब) पर्यावरणीय मुल्य निर्धारनाची बाजाराधिष्ठीत पद्धत स्पष्ट करा
- क) प्रवासखर्च पद्धतीचे गुण व दोष स्पष्ट करा

४. खालील पैकी कोणत्याही दोहोंची उत्तरे लिहा:-

२०

- अ) व्यापाराचे पर्यावरणावरील विविध परिणाम सांगा
- ब) भारतातील ऋर्जा संकटाची कारणे स्पष्ट करा
- क) जागतिक तापमान वाढीस जबाबदार असणाऱ्या घटकांवर चर्चा करा

५. थोडक्यात टिपा लिहा किंवा बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा

२०

- अ) पर्यावरणीय अर्थशास्त्राची व्याप्ती
- ब) व्यापारी परवान्यांचे गुण-दोष
- क) आकस्मिक मूल्यांकन पद्धत
- ड) आंतरराष्ट्रीय पर्यावरणविषयक करारा

किंवा

खालील पैकी योग्य पर्यायाची निवड करून विधाने पुन्हा लिहा.

- १) पर्यावरणीय अर्थशास्त्राच्या अभ्यासाची सुरवात दशकापासून झाली
अ) १९५०
ब) १९६०
क) १९९०
ड) २०००
- २) खालीलपैकी हे पर्यावरणीय अर्थशास्त्राचे स्वरूप नाही
अ) बहु-शास्त्रीय
ब) सूक्ष्मलक्षी
क) गतिमान
ड) संकुचित
- ३) बाजार अपयश निर्माण होते जेव्हा बाजारपेठेमध्ये
अ) संसाधनांचा साठा होत नाही
ब) संसाधनांची किंमत निश्चित होत नाही
क) दुर्मिळ संसाधनांचे कार्यक्षम वाटप होत नाही
ड) संसाधनांना प्रवेश मिळत नाही
- ४) पर्यावरणीय समस्यांचे स्वरूप हे आहे
अ) स्थानिक
ब) राष्ट्रीय
क) वैश्विक
ड) वरील सर्व
- ५) पर्यावरणीय कुझनेट वक्र चे समर्थन करतो
अ) अल्प आर्थिक वाढीचे
ब) उच्च आर्थिक वाढीचे
क) स्थिर आर्थिक वाढीचे
ड) यापैकी नाही
- ६) पर्यावरणीय धोरणाची मानके ही साठी उपयुक्त ठरतात
अ) उपाय योजनांची अंमल बजावणी
ब) नियमांचे काटेकोर पालन
क) जबाबदारीची निश्चिती
ड) वरील सर्व
- ७) पिंगूच्या पर्यावरणविषयक करांच्या आकारणीमुळे मध्ये वाढ होते
अ) सीमान्त सामाजिक लाभ
ब) सीमान्त खाजगी खर्च
क) सीमान्त सामाजिक खर्च
ड) सीमान्त खाजगी लाभ

- ८) विक्रीयोग्य प्रदूषण परवण्याची निश्चिती द्वारे केली जाते
अ) शासन
ब) बाजारपेठ
क) उत्पादक
ड) ग्राहक
- ९) पर्यावरण विषयक धोरणाची अम्मल बजावणी पातळीवर केली जाते
अ) स्थानिक
ब) राष्ट्रीय
क) वैश्विक
ड) वरील सर्व
- १०) खालील पैकी हे चांगल्या पर्यावरणीय धोरणाचे वैशिष्ट्य नाही
अ) स्पष्टता
ब) आर्थिक क्षमता
क) सर्वसमावेशकता
ड) अलवचिकता
- ११) पर्यावरणाचे एकुण मूल्य =
अ) आर्थिक मूल्य
ब) बिगर-आर्थिक मूल्य
क) सामाजिक मूल्य
ड) आर्थिक + बिगर आर्थिक मूल्य
- १२) पर्यावरणीय मूल्यांकनाची बाजाराधिष्ठीत पद्धती दृष्टीकोणावर आधारित आहे
अ) मागणी-पुरवठा विश्लेषण
ब) खर्च-लाभ विश्लेषण
क) आंतरराष्ट्रीय व्यापार विश्लेषण
ड) राष्ट्रीय विकास नीती
- १३) खालीलपैकी पर्यावरणीय मूल्यांकनाची बिगर-बाजार आधारित पद्धती आहे / आहेत
अ) प्रवास खर्च पद्धती
ब) सुखसोई किंमत पद्धती
क) आकस्मिक मूल्यांकन पद्धती
ड) वरील सर्व
- १४) प्रवास खर्च पद्धती ही पसंतीवर आधारित आहे
अ) प्रकट
ब) आकस्मिक
क) तटस्थ
ड) सामाजिक
- १५) पर्यावरणीय मूल्यांकनाची ही पद्धती काल्पनिक बाजारपेठेच्या संकल्पानेवर आधारित आहे
अ) आकस्मिक मूल्यांकन पद्धती
ब) सुखसोई किंमत पद्धती
क) प्रवास खर्च पद्धती
ड) व्यावहारिक मूल्य पद्धती

